

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Capvt IX. Jejuniũ satisfactio pro peccatis , expiationis sacrificium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

vestras, si manentes permaneritis in ieiuniis & orationibus, in conspectu Domini. Ieiunium piorum exercitiorum omnium adjuvamentum maximum, præcipue orationis. Oranti & cum elemosynarum largitate ieiunanti panditur cælum, gratulantur Superi, annuit Deus.

§. IV.

Petr. Chrysol. ser. 41. 42. 43. mihi pag. 110. & seqq.

Ieiunium sine misericordie incenso ad divinum conspectum non ascendit.

Oratione, ieiunio, misericordia ita fides, cõstat devotio & manet virtus.

Petrus Chrysologus de Abstinentiã ac Misericordiã mixturã tam eruditè ac piè, quàm sapientet & ventustè: Abstinentiã, inquit, est hominis prima medicina, sed ad plenã curam misericordiã requirit exp. n. s. Ieiunium singulari cultu evellit vitia, eradicat crimina, ad fructus bonos agrum parat & mentis & corporis. Ieiunium est sanctitatis hostia, sacrificium castitatis, sed sine Misericordiã incenso non potest ad divinum conspectum in odorem suavitatis ascendere. Ieiunium virtutum navis portat fructum vitæ, lucrum salutis advehat. Ieiunium nobis aperit cælum, ieiunium nos intronemat ad Deum; sed nisi tunc asuerit nobis Misericordiã nostrarum patrona causarum, qui de innocentia constare non possumus, de veniã securi non erimus.

Vt autem probè noverimus ab Abstinentiã & Misericordiã orationem separari non posse, summèque necessarium esse ieiunii, precum, & elemosynarum nexum ac consensum, idem Chrysologus hæc addens: Tria sunt, inquit, tria, fratres, per quæ stat fides, constat devotio, manet virtus: Oratio, ieiunium, Misericordiã. Quod oratio pulsata, impetrat ieiunium, misericordiã accipit. Oratio, misericordiã, ieiunium, sunt hæc tria unum, dant hæc sibi invicem vitam. Est namque orationis anima ieiunium: ieiunii vita misericordiã est. Hæc nemo respiciat: nesciunt separari. Horum qui unum habet, & simul ista non habet, nihil habet. Ergo qui orat, ieiunet; qui ieiunat, misereatur: audiat petentem, qui petens optat audiri: auditum Dei aperit sibi, qui suum supplicanti non claudit auditum. Ieiunium ieiunator intelligat, esurientem sentiat, qui vult Deum sentire. quod esurit: misereatur qui misericordiam sperat: pietatem qui querit, faciat: qui prestari sibi vult, præstet. Improbos petitor est, qui, quod alius negat, sibi postulat. Homo, esto tibi misericordiã forma: sic quomodo vis, quantum vis, quàm cito vis, misericordiam tibi fieri. tam cito alii, tantum, taliter, ipse misere. Ergo oratio, misericordiã, ieiunium, sint unum patrocinium pro nobis ad Deum, pro nobis hæc advocatio sint una, una hæc pro nobis oratio sit triformis. Hæc sunt, fratres, hæc sunt, quæ tenent cæli arcem, quæ secretum Dei iudicis pulsant, quæ ante tribunal Christi causas humani generis exequantur, quæ iniustorum petunt indulgentiam, reorum veniam promerentur. Hæc cui in caelestibus assistunt, ipse non subsistit in terris: hæc cum teneant in caelestibus principatum, in terris rerum summam moderantur; hæc regunt prospera, hæc adversa propellunt, vitia extinguunt ista, virtutes ista succendunt, hæc reddunt casta corpora, corda pura; hæc pacem mentibus dant quietem, humanos ista sensus, scholam faciunt discipulæ: per hæc in templum Dei pectora humana consurgunt, hæc hominem præstant Angelum, homini deitatis deferunt hæc honorem. Hinc est, quod si horum suffragio Moses Deus, & ad triumphos suos militare sibi omnia mandat elementa: jubet mare discedere, dirari undas, profunda siccari, cælum pluere, dat frumenta, ventos spargere cogit carnes, noctem splendore solis illustrat, soleni nubis temperat velamento, petram percussit, ut de recenti vulnere frigida sitientibus det suenta, primum dat terris legem cali. scribit vitæ normam, figit terminos disciplina. Per hæc Elias nescit mortem, relinquit terras, cælos intrat, commoratur Angelis, convivit Deo, & terrenus hospes supernas possidet mansiones. Per ista Ioannes fit Angelus in carne, caelestis in terra, & auditu, visu, tactu, totam solus capit, tenet, complectitur Trinitatem. Et nos fratres si volumus Mosi gloria, Eliæ vitæ, Ioannis virtutibus, omnium Sanctorum meritis applicari, insistamus orationi, vacemus ieiunio, misericordiã serviamus: qui in bis vixerit, qui per ista fuerit communis, jacula peccati, diaboli tela, mundi machinas, vitiorum cuneos, mala carnis, voluptatum laqueos,

Arma mortis, Christianus armiger, bellator Dominicus non timebit. Mala tempora facit nobis contemptus Dei, temporum cursus non facit. Quod ergo contemptu perdidimus, ieiunio conquiramus, animas nostras ieiunio immolemus, quia nihil est, quod Deo præstantius offerre possimus, probante Prophetâ, cum dicit: Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum & humiliatum Deus non spernit. Homo offer Deo animam tuam, & offer oblationem ieiunii, ut sit pura hostia, sacrificium sanctum, vivens: victima, quæ & tibi maneat, & data sit Deo. Hoc qui non dederit Deo, excusatus non erit, quia se daturus, non potest se non habere. Sed accepta ut sunt ista, misericordiã subsequatur.

CAPVT IX.

Ieiunium satisfactio pro peccatis, expiationis sacrificium.

PRUDENTIUS poeta Christianus ævo veteri senarios satis teretes de abstinentium ieiunii scripsit. Metri specimen damus:

Adesto castus, Christe, parsimonius, Ieiuniorum dum litamus victimam: Nil hoc profectò purius mysterio, Quo fibra cordis expiatur lividi, Intemperat a quo domantur viscera, Hinc subjugatur luxus & turpis gula, Vini atque sono ni degener scordia, Libido sordens, inverecundus lepos, Variæque pestes languidorum sensuum Parcam subacta disciplinam sentient. Frenentur ergo corporum cupidines.

Dictorum rationem addens: Sicut aqua præfocatur ignis, inquit, & sicut ad solem nix liquefcit, sic noxas delet ieiunium, si blanda semper misceatur largitas. Bona est oratio cum ieiunio, & elemosynâ. Ille profectò lymphas apporat extinguendo delictorum incendio, qui animam oratione, corpus ieiunio, crumenam elemosynâ purgat. Quantum piis exercitiis omnibus ad ieiunium accedat adiumenti, superiori dilatatione diximus. Meminisse hic oportet, nos etiamnum in parte primâ versari, & causas, cur ieiunandum sit, exponere. Prioribus allatis hanc quoque jungamus, Ieiunium satisfactio pro peccatis: quod paulò uberius explicandum.

§. I.

Tarsensis Paulus suos ad tolerandum animans: Sustinebimus, inquit, & conregnabimus. Hic forsitan Festus aliquis proconfal vociferetur: Quid dicit, Paulus insanis; multæ te litteræ ad insaniam convertunt. Num Christi cruciatibus addendi sunt nostri? Num opus redemptionis nostræ non multò quàm plenissimum fuit? Num Christus non satis tormentorum pertulit? Quid dicit, Paulus insanis. Non insanio, optime Feste, sed veritatis & sobrietatis verba loquor. Si sustinebimus & conregnabimus. Et luculentius seipsum explicans Paulus: Adimpleo, inquit, ea, quæ desunt passionum Christi in carne meâ. Christus Servatoris munus multò quàm perfectissimè obavit; mors Christi, gazophylacium infiniti pretii & inexhaustum est. Nihilominus vult Servator amantissimus, ut ad gazophylacium istud mendicemus, & quod inde nobis liberalissimè donatur, in usum nostrum trahamus. Perinde si quis amicorum suorum non infimo trecentos donet philippeos, eâ tamen lege, ut eos ipsemet domum referat. Sed gravor, ait amicus, da servum, qui portet. Cur nolim hoc, inquit iste, certæ mihi causæ sunt. Si argenteum hoc donum tuis ferre manibus detrectes, erit qui ferat promptissimus. Ita Christus tot dolorum parentissimus donat, si trahamen compatimur, ut & conglorificemur, si adimplemus causam patientiando Christi patientiæ ac crucifixi similes ac participes simus. Rom. cap. 8. v. 17.

quæ defunt passionum Christi in carne nostrâ. C...

A noris ambitu, elatione, fastu, superbia; aut peccatis...

Nonni est practicus oratione & elemosyna medicamentum.

Apposite Bonaventura: Deus, inquit, spiritum curat...

§. II.

Q uod si Deus homini charissimo, faciat eligendi...

Plus poenarum unico jejunio tollitur, quam pluribus diebus inferno temporalis.

Patibulum nonnumquam aut supplicii locus ibi...

Greg. ho. 16. in Evang. Naz. Oratio in Pasch. Ambros. l. de Eliâ & jejunio c. 9. Ninive urbs trium dierum iter complexa est.

In hanc sententiam eruditè Gregorius: Qui à patia...

1. Reg. 4. 12. 2. Reg. 14. 2. Reg. 4. 14. 2. Reg. 4. 14. 2. Reg. 4. 14. 2. Reg. 4. 14. 2. Reg. 4. 14.

Peccata quidem & omnis generis noxæ, seu noxarum...

Fit nonnumquam, ut homo minimè frugi sic ære...

Dum in orbe hoc degimus, nova quotidie nomina...

In cibus Ninivitis res clarissima. Ninive urbs ingens...

Sic & Quisq. urbs Tartarorum. Ione c. 3. 4. & 5.

asse; ita quidem ut toto hoc tempore nec homines nec pecudes quidquam in cibi aut potus libarent, adeo ut etiam infantibus in cunis hoc triduo fuerit lacte abstinendum. Triduanam inedia tolerata jejunium quadragintadiale cepit, Chrysostomi sensu, quo quidem tempore vesperi dumtaxat panis aliquid cum aqua in alimentum admitterebatur vitæ solum sustentandæ. Et vidit Deus opera eorum, & misertus est super malitiam quam excutus fuerat, ut faceret eis, & non fecit. Ninivitarum libidinum & gula flagitios, aliisque magnæ varietatis sceleribus Deum gravissimè læserunt, & ad iram iustissimam provocarunt: Gladium Deus arripuit puniturus scelera; at ubi civitas omnis tam seridè jejunare cepit, gladium Deus vagina reddidit. Tanti est poenitentia jejuniis stabilita. Ionas ipse mirabatur, tot tantaque flagitia tam cito condonari. Ieiunium orator potentissimus, quidquid vult persuadet; jejunium, certè veniam tam celere dandam Deo persuasit.

§. III.

Christiani in Palæstina jejuniis incredibilem obtinuerunt victoriam.

Narrat scriptor illusterrimus Cæsar Baronius, anno à Virginis partu millesimo centesimo vicefimo quarto, Christianos in Palæstina cinctos à Saracenis, Ninivitarum exemplo jejunium nemini detrectandum indixisse, adeo ut infantibus etiam & pecoribus alimonia fuerit subtracta. Ita victoriam obtinuerunt incredibilem. Nam tria millia Christianorum, præcunte crucis labaro, contra Saracenorum quadraginta millia progressi sunt ad conflictum. Nec auxilium ex alto defuit. Nam cælestis spendor sic exterruit hostes, ut catervatim fugerent. In fugâ septem millia hostium cæsi, aquis quinque millia submersi. Illæsi ac sospites Christiani omnes redierunt. Ieiunium pugnavit, jejunium vicit. Optime dixit Ambrosius: Nullum tam grave delictum est, quod non purgetur abstinentiâ, elemosinis extali Domin. tingatur.

Ambr. ser. 15. de Natali Domin. tingatur.

3 Reg. c. 21. v. 27.

Ibid. v. 29.

Temperantia ab omni gula laudata, illa ut malorum propè omnium causa, hæc verò ut optima offensa Numinis placatio? Crapula delictum contaminat, jugulat, ad inferos præcipitat. Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere. De impuro lusu & inverecundo sermo est. Idcirco adjungitur eodem loci: Cecideruntque in die illâ quasi triginta millia hominum. Nimirum increpatus est dilectus, & recalcitravit increpatus, impinguitus, dilatat, dereliquit Deum factorem suum, & recessit à Deo salvatore suo. Oblivio Dei imputanda crapula? Nonne nanct etiamnum sepulchra concupiscentiæ, ubi sepultus est populus carnis avidus? Nonne pro foribus ædium senex Heli eliditur in acie ipsius filii cadunt, in partu nurus expirat? Meruerat hoc domus sacrificiorum carnalium defraudatrix, gula dedita. Nonne propheta temere passus, jejuniis deserti potam dedit leoni? Nonne apud inferos in divite convivia cruciantur, in pauperè Abrahamæ sinum premente jejunia recreantur? Nonne Anna conjux Elcanæ prophetam post jejunium & preces impetrat? Nonne Daniel post jejunium tri-duanum Babylonio regi somnium explicat? Quis prandia jejunanti in foveâ Danieli per Angelum parata nesciat? Nonne leguminibus & aqua patti tres principes Hebræi Babylonias fornaces rident intacti? Nonne Centurionis jejunantis preces auditæ? Nonne Iosue precibus & jejuniis hostes debellat? Nonne re-

Exod. c. 32. v. 6. & 28. Deut. c. 32. v. 15.

Ezechia cilia & jejunia Deum ipsi misericordè conciliârunt, & omnes hostium cuneos quantumcumque numerosos profligarunt? Ieiunium expiatio noxarum, & gratum superis sacrificium.

CAPVT X.

Ieiunium presenti hominis statui convenientissimum.

Vsitatvm præcis effatum fuit: Sapientis vitæ us faci is. Nam natura tam contenta est modico, ut non nemo fatiretur, imò etiam inebrietur, fumo tamquam meraco vino. Quod testatur metrum: Nautica plebs vitubat, credas mera vina bibisse, Quodque bibit, Tabaci nil nisi fumus erat.

Chamaeleon aurâ pascitur, cicadæ rore viciant, hirundines vermiculis & culicibus nutriuntur, Gangis accollæ odore pomi vivere dicuntur. Natura paucis, paucissimis contenta. Et hoc in bonum hominis misericordè conducit. Cum enim in vitâ hac, penuria, paupertas, indigentia, inedia ubique sint obvia, potest etiam pauperimus quisque id annonæ sibi convehete, quod certè vitam tueatur. Natura paucissimis contenta. Nec enim fames ambitiosa est, facile parabilem cibum non spernit; obviis delectatur.

Diximus abstinentiam & jejunium valetudini plurimum conducere, cibi & somni condimentum, pecuniæ ac famæ augmentum, spiritualium exercitiorum adjuvamentum, noxarum antidotum esse. Nunc porrò imus ostensuri Ieiunium huic nostro mortalitatis statui esse convenientissimum.

§. I.

Si voluissimus in paradiso esse frugi, manus à furto pomio temperare, nofter vivendi status fuisset omni voluptatum genere abundare. Sæpius hoc cogitandum, ut tantè altius in notitiam cæli deducamur. Nunc verò diuturni à paradiso exules sumus, vita omnis consecranda est poenitentia, pro floribus nascuntur spinæ, lolio pascimur. Heu miserabilem lactucam! Atqui hunc poenitentia statum nihil magis addeceat quam temperantia & jejunium. Cum Saulis Hebræi regis subditi dominum statum tumulo mandarent, diebus septem jejunârunt. Lugere & jejunare cognata sunt.

Iudæos in Babyloniâ captivos hortabantur incolæ: Hymnum cantate nobis de canticis Sion. Iudæi contra: Quomodo, inquit, cantabimus canticum Domini in terrâ alienâ? Cantent ii, qui etiamnum habitant Hierosolyma; os nostrum non respondet fistulæ; animus ærumnis perditus odit & ardet lætitiâ. Ita nos planè qui paradiso hæcti miserè vagamur in exilio, ignari (quod miserum) num in paradysum simus redituri. Ita hoc quidem tempore deliciis indulgere, symposiis interlesse, conviviis vacare, alienum profus est à luctu hujus temporis. Voluptas in exilio, monstrum. Deliciæ in fletu, paradoxum; Poenitentiam, lacrymas, abstinentiam hic rerum status sibi deposcit. In hortis Elysiis suavissimæ sonabant voces: Ex omni ligno paradisi comedite. Sed brevi secutum est fulmen: Comedes herbam terræ. In sudore vultus tui vesceris pane tuo, donec revertaris in terram, de qua sumptus es, quia pulvis es, & in pulverem reverteris. Elusialis cibus, olera & herbæ.

Ideo illi qui semper fœcos lucentes, culinas plenas, menfas opimas, ventrem infartum habent, iure merito interrogandi sunt: Heus vos, ô boni, num scitis, quâ in regione, quo in statu, quibus in studiis versamini? Etiamnum amensissima tempe vos incolere putatis? Fuistis in paradiso, non estis amplius; nunc eremum habitatis & horridam solitudinem.

Mina.